

TORONTAI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre . . . . . 480 K
Félévre . . . . . 240 K
Negyedévre . . . . . 120 K
Egy óra . . . . . 40 K
Egyes szám ára 2 korona.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felolós szerkesztő: Dr. MARA JENŐ.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Obilityeva(Zápolya)-u. 1. Telefonszám 21.

**MEGJELENIK MINDENNAP, VASÁR-
ÉS ÜNNEPNAPOK KIVÉTELVÉN.**

Veliki Beeskerek, 1920.

XLIX. évfolyam, 188. szám.

Szombat, 1920 augusztus 28.

Tusár és Sforza

a csehszlovák miniszterelnök és az olasz külügyminiszter legutóbbi találkozásáról az olasz sajtó és a „Tribuna“ megállapítja, hogy azt nem lehet csak a nemzetközi advariasság momentán tényének minősíteni, mert a keleteurópai bonyolult helyzetre való tekintettel messzemenő politikai jelentősége is van ennek a találkozásnak. Tusár hangsúlyozta, hogy a csehszlovák nép az olaszokkal szemben mindig barátságos érzelmeivel viselkedett és hogy ezeknek az érzelmeinek a gazdasági összeköttetések újrafelvételével mielőbb kifejezést is szeretne adni. A keleteurópai kérdésben Csehszlovákia teljesen egyetért Olaszországgal, amennyiben Oroszországgal szemben minden körülmények között megakarja őrizni semlegességét. Így beszélgetett Tusár miniszterelnök és Sforza külügyminiszter és mindig újra meg újra biztosították egymást a kölcsönös legtokéletesebb szimpátiáról.

Ugyanekkor, amikor Tusár és Sforza Olaszországban tanácskoztak, Beogradban járt Benesch dr., Csehszlovákia külügyminisztere és ott Vesznics dr. miniszterelnökkel és más kormányférfiakkal tárgyalt, a mely megbeszélések az ugynevezett „kis entente“ létesülésére vezettek Jugoszlávia, Csehszlovákia és Románia között. Itt meg persze az volt a tárgyalásoknak az alapmotívuma, hogy Csehszlovákia és Jugoszlávia között legteljesebb a harmónia. A két állam érdekei tényleg mindvégig párhuzamosak, nem igen tudnak elképzelni olyan helyzetet, ahol kollízióba kerülne egymással, tehát a csehszlovák-jugoszláv közeledést és szövetséget egészen természetes valaminek látjuk, amit a két ország népe is szívesen lát.

De ha így van a dolog, — már pedig így van — akkor kicsit mégis csak furcsa az olaszokkal való tulságos barátkozása a csehszlovák miniszterelnöknek. Jugoszlávia és Olaszország között mégis csak vannak még elintézetlen kérdések, amelyek körül elég szép komplikációk voltak már eddig is és amelyek még ma sem intéződtek el. Itt van mindjárt az adriai kérdés hosszú tengeri kigyója, amelynek rendezése hovatovább mégis csak aktuális lesz. Akkor aztán nem kis zavarban lesz Csehszlovákia, hogy Tusár miniszterelnök római, vagy Benesch külügyminiszter beogradi kijelentései után igazodják-e? Vagy akkor is tudni fog kétfelé egyszerre barátságos arcot vágni? Mégis csak furcsa dolog ez a politika . . .

***

Lengyelország fölött még áll a vihar.

Breszt-Litovszknál 19 ezer bolsevista esett fogságba. — Állítólagos megegyezés híre a lengyel határookra nézve.

London. A szövetségesek katonai szakférfiai szerint Lengyelország kétségkívül óriási eredményeket ért el, korántsem lehet azonban arról, beszélni, hogy a vihar elvonult Lengyelország fölött.

Varsó. A frontról érkező jelentések telve vannak a francia katonatisztek dicséretével, akik a lengyel katonák között harcolnak és akik közül nagyon sok hősi halált halt.

Lyon. A lengyelek Breszt-Litovsk elfoglalásánál 19 ezer foglyot ejtettek. A szovjet kormány Galiciában demonstratív offenzívát kezd.

Prága. A „Tribuna“ jelenti Märisch Ostrauból: A napokban egy lengyel páncélvonat átfutott a csehszlovák határon. A vonatot feltartóztatták, de eddig nincs róla hír, hogy szökevények voltak-e a páncélvonatban vagy menekülő lengyelek.

Prága. A cseh határ mentén nagyon sok helyen menekülők lépik át a Csehszlovák határt. A menekülők állítása sze-

rint az orosz csapatok 40 kilométerre vannak a cseh határtól.

Berlin. Varsói jelentés szerint az angol és francia követség visszatért Varsóba.

Páris. A külügyminiszteri hivatalhoz közelálló körök jelentése szerint Lengyelország elfogadta az orosz kormánynak a lengyel határookra vonatkozó feltételeit. Kelet-Galicia határainak kérdésében nem tárgyaltak. Ez a határ úgy marad, mint ahogy azt a legfőbb tanács megállapította.

Wien. A „Wiener Tagblatt“ hivatalos, de eddig meg nem erősített híre szerint a nyugati orosz hadsereg felajánlotta kapitulációját. A lengyelek megkezdték velük a tárgyalásokat.

Wien. Lembergől jelentik: A lengyelek folytatják előnyomulást Kelet-Galiciában.

Páris. Az Egyesült-Államok kormánya utasította varsói megbízottját, hívja föl a lengyel kormányt arra, hogy offenzíváját Lengyelország etnografiai határain szüntesse meg.

AZ AMERIKAI MUNKÁSSÁG CSATLAKOZIK A III. INTERNACIONÁLÉHOZ.

New-York. Az amerikai munkáspárt elhatározta csatlakozását a III. Internacionáléhoz. bizonyos módosításokkal. A diktatura gyakorlásának oly módját, mint Oroszországban van, elvetették.

A LITVÁN-OROSZ MEGEGYEZÉS VÉGREHAJTÁSA.

Moszkva. (Radió.) Az orosz szovjet-kormány a Litván állammal kötött megállapodáshoz híven elrendelte, hogy a vörös csapatok őrítsék ki Vilmát és Grodnot, a melyet litván csapatok fognak megszállani.

A BELGA KÜLÜGYMINISZTER LEMONDÁSA.

Páris. Bruxellesből jelentik, hogy a belga külügyminiszter a kormány magatartása miatt beadta lemondását. A lemondás híre szerint a belga kormánynak az orosz-lengyel kérdéssel szemben elfoglalt álláspontja miatt történt.

A FRANCIA SZOCIALISTA-PÁRT SZÉTSZAKADÁSA.

Páris. Az erős bolsevista agitáció következtében a francia szocialista-pártban szakadás állott be. A parlamentben ötven képviselő megmaradt a régi párt hive, 15-en pedig új pártot alakítanak.

A Tisza-gyilkosság új szenzációja.

Budapest. A Tisza gyilkosság tárgyalásában, amely Magyarországnak a forradalomban szerepét játszott, minden korrupt és könnyű fajsúlyu emberét a nyilvánosság elé hozza, ismét változás állott be. Ennek a pörnek, amely a szereplői révén valósággal egy ország kloakájának a benyomását kelti, újra szenzációja van. Dobo, aki eddig beismerő vallomást tett, ezt a beismerő vallomását visszavonta. A tárgyalásvezető arra a kérdésre, hogy mi indította őt beismerő vallomásának visszavonására.

Dobo ezt válaszolta: „Az igazság! Én ártatlan vagyok, de egyelőre olyan helyzetben vagyok, hogy nem nyilatkozhatom, de a tárgyalás végén mindent bebizonyítok!“

ANGLIA ÉS EGYPTOM VISZONYA.

London. Lord Millner és Sachadik pasa Egyiptom nevében szerződést írtak alá, amelyet az angol parlament már ratifikált is. E szerződés szerint Anglia elismeri Egyiptom függetlenségét, de ezt bizonyos korlátozásokhoz köti. Egyiptomnak önálló diplomáciája lesz, de Anglia érdekei ellen nem köthet semmiféle szerződést. Az angoloknak szabad bejárásuk és hajózási joguk lesz a Niluson. A Szezei-csatornát továbbra is angolok tartják megszállva.

MEGEGYEZÉS DANZIG ÉS LENGYELORSZÁG KÖZT.

Páris. Danzig és Lengyelország között megegyezés jött létre. Lengyelország Danzignak élelmiszert és szénét fog adni és Danzig ezért szabad utat ad Lengyelországnak a kikötőhöz. A kikötőbe vezető vasutak közösek lesznek.

EGY UJABB ULTIMATUM OROSZORSZÁGHOZ.

Luzern. Az orosz szovjet-kormányának a béke kérdésében való magatartása és a Kamenjev által átnyújtott új orosz követelések miatt, a Luzernben tartzkodó Lloyd George és Giolitti Balfour által ultimátumot nyújtottak át Kamenjevnek, hogy juttassa Moszkvába az orosz kormányhoz. Az ultimátumra ma, pénteken kell az orosz kormány válaszában beérkeznie. Ha az orosz kormány nem akceptálja az ultimátum kívánágait, akkor az entente hadi erővel fogja támogatni Lengyelországot.

A VERSAILLESI SZERZŐDÉS IGÉRVÉNYEI.

Páris. Lloyd George és Giolitti ajánlatott tettek Millerandnak egy közös akcióra, amelynek célja volna Lengyelországot a versaillesi békeszerződés szerinti jogaihoz, illetve ígéreteihez segíteni.

WRANGEL ANGOL BIZOTTSÁGOT HIV DÉLOROSZORSZÁGBA.

London. Wrangel kijelentette, hogy angol bizottságot fog hívni Déloroszországba, amely tanulmányozza az új rendszert és amely meg fog róli győződni, hogy az oroszok kilencven százaléka nem bolsevista.

AZ ANGOL MUNKÁSOK MOZGALMA.

Nauen. A német sajtó jelentése szerint az angol munkások manifesztációt bocsátottak ki, melyben kijelentik, hogy az angol munkások harcának első célját elérték: egyetlen angol katona sem fog Oroszország ellen menni. Hátra van még az Oroszország elleni blokád megszüntetése és a békeállapot visszaállításának kérdése. Az angol munkásoknak ezért nagy propagandát kell majd még kifejteni, esetleg egy általános sztrájk proklamálásával siettetnie a világébkét.

HORTHY SVÁJCI UTJA.

Budapest. Horthy Miklós kormányzó Svájcba utazik. Utazása kapcsolatos azokkal a tárgyalásokkal, melyeket Windischgrätz herceg folytatott Károly ex-királlyal.

A sárga veszedelem

A viágháboru kitörése első napjaiban a berlini nép Japánországot élteve, nagy tömegben vonult az ottani nagykövetség palotájához. Ó a kedves japánok, a mukdeni orosz-herők! A nép oly naiv és könnyen hívő; mindenki természetesen tartotta, hogy a japánok, kik az orosz felett elért sikereiket nagyrészt német tanítómestereiktől nyert ismereteiknek köszönhetik, a központi hatalmakhoz fognak csatlakozni. A követ megköszönte az ovációt, kijelentette, azonban, hogy a japán állásfoglalásra nézve ma még nem nyilatkozhat.

Pár nap múlva ismeretessé vált az az ultimátumszerű okirat, amelyet Japán Tsingtau kiürítésére vonatkozólag Németországhoz intézett. Németország egyszerűen kijelentette, hogy méltóságán alólítnak tartja, hogy a követelésekre bármennyű választ adjon. A diplomáciai viszony a két birodalom között megszakadt; megindultak az ellenségeskedések, amelyek következménye, amint az különben előre volt látható, az elszigetelt, kevés őrséggel védett Tsingtau eleste volt.

Az entente hatalmai nagy örömmel üdvözölték Japán fegyvertársaik sorában. És felhangzott az ének a japánokról, a derék, kedves, bátor, harcias népről, mely a ghurkák és Afrika szerecsenjeihez hasonlóan, a szükség esetén Ypern, Rheims, az Argonneok lövészárkaiban meghalni kész a francia glorieért, az angol és orosz imperializmusért!

A hadiszerencse sehoggy sem akart a szövetségesek felé fordulni s így a japán segítség gondolata kezdett mindinkább aktuálisá válni. Clemenceau és társai cikkeikben úgy kezelték a japánokat, mint egyszerű hadiárut, mely bármely pillanatban a szövetségesek mellett mozgósítható.

Mindinkább nyilvánossá vált azonban, hogy Japánnak semmi kedve sincs ahhoz, hogy a háboruba továbbra is beleavatkozzon. A

japán közvélemény hangulatát körülbelül helyesen tüntették fel azok a hangok, a melyek azt mondták, hogy a háboru Tsingtau elfoglalásával be van fejezve, Japánnak, mint par excellence keleti hatalmasságnak a nyugati haretéren keresni valójában nincs és hogy az európai háboruban való részvételre Angliával fennálló szerződése őt egyáltalában nem kötelezi.

Közben Okuma gróf elnöklésével liga alakult, mely a Németországgal való béke létrejöttén munkálkodik s ugyanakkor Japán elküldötte Kinának ultimátumszerű jegyzékét, melyet a cenzurázott entente lapok általában hallgatással próbáltak agyonütni, hogy azonban az angol mellett a leginkább érdekelt orosz közvélemény minő idegességgel fogadta, igazolja a Ruszkija Vjedomoszti cikke, mely szerint a Kinához intézett japán követelések nem jelentenek mást, mint Kína egyiptomizálását s hogy Japánnak Kinával szembeni programja az európai hatalmak legvitálisabb érdekei szempontjából teljesen megengedhetetlen.

De nagy nyugtalanságot keltett a jegyzék elküldése Amerikában is. A Syds. Dagbl. írja, hogy egyáltalában nem lehetetlen, hogy a japán követelések előterjesztése okot fog adni új véres konfliktusokra, amelyben az Egyesült-Államok lesz az egyik fél. Japán azt kívánja, hogy Kína minden európai és amerikai befolyás elől zárja el területét. De veszedelem fenyegeti Amerika Csendes Óceán-beli érdekelttségét is. A Fülöp-szigetek és Havai birtoka különösen sebezhető pont, amelyekre Japán már régen szemet vetett.

Japán pedig mit sem törődve az érthető nyugtalansággal, melyet jegyzékének elküldése keltett, követeléseit egész terjedelmében fenntartva, folytatta hadikészülődéseit, hogy ha szükséges, fegyveres erővel is biztosítsa magának kívánásait teljesítését.

Most már kétségtelen, hogy a japán nép nem érdemelte meg azokat a szimpátiákat, melyeket a háboru kitörésekor előlegeztek neki

Buzát vesz a város az ellátatlanoknak.

A „Torontál” többször foglalkozott már Beeskerek ellátatlan lakosságának liszttel, kenyérral való ellátásának ügyével. Többször tettük szövé, hogy a hatóságok igyekezzenek most gondoskodni erről, amíg aránylag olcsóbb a buza. Fájdalom már így is sokat késtünk a beszerzés időpontjával, mert az utolsó két hétben rohamosan megy föl a buza ára. Augusztus 10-én még 540—580 korona volt egy mázsa buza, most 24-én már 680—700 korona. Két hét alatt száz koronával emelkedett. És minthogy az általános beszerzés mindenféle már folyamatban van, természetesen, hogy fokozatosan és kérélnthetetlenül megy föl a buza ára is. Azért, mert a paraszt kocsin hozza be a buzáját, azért ő tudja, hogy a vasuti tarifát száz százalékkal fölemelték és auf alle Fälle ezt a száz százalékot ő is fölszámítja, mintha — csak vasuton hozta volna. És éppen úgy elzokogja minden vevőnek, mint tavaly, hogy egy kalap már nem 4 korona és egy csizma nem 20 korona és egy ruha nem 40 korona, mint azelőtt régen! Mintha ezt a vevő nem éppen olyan fájdalmasan jól tudná, mint a paraszt, aki buzát elad. És mintha a vevő elhinné, hogy a paraszt minden héten vesz egy kalapot és minden két hétben egy pár csizmát és minden hónapban egy ruhát. Pedig ördögöt vesz. A legőbbje azt a ruhát hordja most is, amit 1914-ben, esetleg még hamarabb vett. Ha elszakadt, tett rá egy jó becsületes foltot és erre esetleg egy új foltot — ha költött, úgy hogy egyik-másikon a sok folttól már olyan a ruha, hogy azt hiszem az új foltokat már rászögelik, nem varrják. Nyáron meg a gatyaviselet horribilis költségei még egy parasztot sem kergettek cődbe. De hát ilyen az egész világ, hát bizony a paraszt sem marad

mindkét félről. Japán mindkét irányban önzőnek és kétszínűnek bizonyult. Ma már világos, hogy Tsingtau meghódítása csak az első lépés volt azon az uton, hogy Japán legyen az egyeduralkodó a Csendes Óceán ázsiai partjain. Ha Tsingtau nincs a németek birtokában, valószínűleg mint Németország szövetségese jelenik meg a küzdelem porondján. De így mint ententebarát jelentkezik, hogy elragadhassa Tsingtaut, melyet mint német szövetséges nem kaphatott meg. És mikor az entente tapsaj közt elragadja a német gyarmatot az angol és az orosz európai lekötöttségének tudatában, olyan követeléseket állít fel Kinával szemben, melyeket ha megvalósít, halálös csapatát mér az angol, orosz és a bár semleges, azonban hadiszerek küldése útján az entente hatalmakat támogató Amerika érdekeire.

A világháboru ezen része Japán hadikészülődései mellett is vértelenül folyt le. A kínai kormány gyenge volt ahhoz, hogy szembe tudott volna szállani a japán követelésekkel; mindent teljesíteni volt kénytelen. Ki állítsa meg tehát Japánt utjában? Amerika egymagában aligha lesz képes arra.

A sárga rém, melyről annyit olvastunk, különösen az angol-szász és az orosz sajtóban, a mely ellen Ausztrália, Az Egyesült-Államok, Kanada angol-szászoktól lakott népe törvényes intézkedések útján próbált védekezni, és amely ellen Oroszország egy ránézve véres, vesztegetteljes háborut volt kénytelen néhány év előtt viselni, előttünk áll a maga rideg valóságában!

A Kelet fehér lakói szomorú sejtéssel gondolnak a jövőre. Most Kína van soron, ezek a japánok fajrokonai. Japán ráteszi kezét erre a végtelen kiterjedésű, rengeteg népességű területre, melyben még annyi eddig ismeretlen anyagi, szellemi és katonai erő van elrejtve, amelyből azonban a vasakartu japán parancsoló szavára nemsokára élő valóság lesz. Japán leigazza, de egytallal fel is emeli a vissza-

hátra az „általános csak a vesét ki” világrendből. Így tehát biztosan számíthatunk rá, hogy az idei télen a buza ára még a tavalyi eszesen magas árat is tulicitálja majd és még rettenetesebb helyzet előtt fog állni Becskereken sok ezer család. Ez vezérelte a „Torontoi” mikor minduntalan sürgette az elálatlanokról való gondoskodást.

Örömmel jelenthetjük most már, hogy Berberszki polgármester kijelentette munkatársunknak, hogy összehívta a közlelmzési bizottságot, melynek feladata lesz a közlelmzéshez szükséges gabona beszerzése. A polgármester összehívta a bizottságot és azt fogja javasolni, hogy a város állítson föl hatósági pékműhelyt és süttessen állandóan kenyeret, amelyet az arra jogosultak kapjanak meg, természetesen önköltségi áron. Ez az önköltségi ár a mai viszonyok között, amikor még 700 koronával vehetnek a búzát mázsánként elég olcsó lehetne. Természetesen, mondotta a polgármester, hogy ebben a bizottság dönt és én teljesen rájuk bízom, hogy milyen módon lehetne ezt az ügyet a leghelyesebben megoldani.

A hatósági pékműhely eszméje már csak azért is jó volna, mert a szegény embereknek tetemes fegyvertárat jelentene. Ami szintén elég fontos, mert hiszen még ez is nagyon a légben lógó dolog, hogy lesz-e a szegényeknek faja az idei télen. Mert még egy erdő nem áll a rendelkezésünkre és azt hiszem, az országutak mentén is, meglehetősen megrikultak a fák. Viszont azonban a kenyérgyártás nemcsak szorosán a kenyérről való ellátásban merül ki, hanem arra is gondolni kell, hogy az ellátatlanok megfelelő mennyiségben lisztet is kapjanak. Mert egyrészt az étel berántásához stb. is kell, másrészt a szegény ember a sokszor hiányzó húst tesztafóékkel pótolja.

A polgármester bizonyára meg fogja találni a módját annak, hogy ezt a kérdést közmegelegedésre fogják megoldhatni.

maradt eddig tehetetlen. Kinát s ezzel meg fogja számszorozni a sárga faj erejét.

A sárga faj tehát a japán vezetés mellett domináló szerephez fog jutni a távol Keleten, hatalmas csapjaival talán át igyekszik majd nyulni Mongólia sivatagjain és Tibet hatalmas hegyláncain keresztül Ázsiának az oroszok és angolok által ma birtokolt területeire is. Végtelen szaporasága folytán azonban nem fog megállni a kontinensen, hanem amint már most is átkivánczol, erejének tudatában még határozottabb lesz a vágya, hogy megvesse lábát a tengeren túl is. Tokióban most Déli-tengeri társaság alakult, mely céljával tüzte ki, hogy gazdaságilag meghódítsa a Déli-tenger szigeteit. Ez még csak a kezdet kezdete! Ha lehet, szép szóval, ha másképp nem megy, a fegyver erejével azon lesz, hogy Ausztrália és Amerika megnyissa fölös emberanyagára számára a bevándorlás kapuit.

Amerika, Ausztrália és a Csendes-tenger fehérszigetlakói borzadva gondolnak erre az eshetőségre. Hisz előre tudják, hogy minősors vár rájuk! A sárga faj a maga szorgalmával és kevés igényűségével le fogja gyűrni és ki fogja szorítani a yankeet és az ausztráliai angolt a maga otthonából!

Ki tgradhatná, hogy ezek a törekvések régóta élnek a japánok lelkeiben, az események pedig azt mutatják, hogy a mostani időt látják alkalmasnak megvalósításukra.

A sárga lavina megindult, meg lehet-e még állítani veszedelmes továbbfejlődésében?

Egy bizonyos: a háboruban annyi anyagi és emberi érték ment veszendőbe, hogy a sárga fajnak szabadabbá vált a tér céljai megvalósítására. Valószínű, hogy ezt az angol és az orosz érezi, elvakult szenvedélyében azonban a dolgok mélyén rejlő igazságot maga előtt elpalástolni igyekszik. Amerikának azonban mindenek felett álló érdeke, hogy Európa hatalmai visszanyerjék Keleten cselekvési szabadságukat.

***

HIREK.

***

Halálozás. Özv. Billitz Jánosné Veliki Becskereknek közbecsülésben és közszeretében egyik matrózája tegnap 76 éves korában meghalt. A haláleset az elhunytak számos gyermekét és unokáját sújta, kiknek gyászához meleg részvétellel csatlakozik a nagyszámu rokonság, a család barátai és tisztelői és mind azok, akik a nemes életű érdemes elhunytban jövőjüket vesztették el. A halottat ma d. u. 3 órakor temetik a gyászházból.

Izraelita istentisztelet. A péntek esti istentisztelet további intézkedésig fel 8 órakor kezdődik.

Emich Gusztáv berlini magyar követ. Budapestről jelentik: Az Est értesülése szerint Horthy Miklós kormányzó Emich Gusztáv volt kereskedelmi minisztert berlini követévé nevezte ki. Ezzel kapcsolatban Emich lemond képviselői mandátumáról és állását legközelebb elfoglalja.

A cionista egyesület alakuló ülése. Szombaton 28-án este fel 9-kor a Chevra Kadisa egyesület székházában a zsidó nemzeti egyesület helybéli előkészítő bizottsága ülést tart amelyen a Novisadi központ kiküldöttjei Bar Giora Brandeisz egyesületi titkár és Kohn Sarolta az ifj. egyesület alelnöke is részt vesznek. Az ülésen minden érdeklődőt szívesen lát az előkészítő bizottság.

Kedvező népességi statisztika Franciaországban. Párisból jelentik, hogy a népességi statisztika 1919-ben igen kedvező adatokat tüntet fel. A születések száma jelentősen emelkedett, a házasságkötések száma a háború előtti időszakokkal szemben csaknem megkétszereződött, a halálozási arány normális volt. A házasságkötések száma 458 364, a születéseké 413 379, a haláleseteké 635 694 volt.

A villanyegységár felemelése. Tekintettel a nyersanyag fokozatos drágulására a villamni igazgatósága a városi tanács határozata alapján közli a fogyasztóival a villanyegységárak következő emelését. I. Árammérő után: a) magánüzeműeknek 2 K HW-ként, b) szállodásoknak, étteremtulajdonosoknak, ipari és kereskedelmi üzletkének 3 K HW-ként, c) fényüzési világítás részére (mozi, színház, mulatók, stb.) 4 K HW-ként. II. Általánosoknak: a) apr. 1-től okt. 1-ig 16 os lámpa után 1 K naponként, 25-ös égő után 1 60 K naponként, 32-es égő után 2 K naponként, b) okt. 1-től apr. 1-ig 16 os égő után 1 40 K naponként, 25-ös égő után 2 20 K naponként és 32-es égő után 2 80 K naponként. A motorerő szolgáltató áram egységára pedig 2 50 K-ban állapított meg. Fenti egységárak már e hónapban lépnek érvénybe.

Montecarlóban is harisnya nélkül járnak a nők. Német tengeri fürdőben hozták be a divatot, hogy a nők harisnya nélkül mentek végig cipőkben a fürdőtelepeken, amíg a strandra értek. Ez még elment valahogyan, mert hiszen a fürdősnél még egyéb ruhadarabokat is levesz magáról az ember, nemcsak a cipőit. Másképp áll azonban az ügy Montecarlóban. Ott a „harisnya nélkülség” a legújabb divatörvénnyé vált. Ott már nemcsak a fürdőzők mennek így, de még templomba is, ahol azután öles magassarku Pompadour cipőkben szépen letérdelnek imához és hogy eközben lábukból minél többet mutathassanak, persze megkurtították — ha ugyan lehetett — a szoknyájukat. A montecarlói játékbank — az pedig nem játékrontó — most állást foglalt ez ellen a legújabb divatörvénnyel szemben és megtiltotta a hölgyvilágnak, hogy terméiben harisnya nélkül jelenjenek meg. Ez a tilalom persze nem tette lehetetlenné azt, hogy a közvetlen közelben levő ismert Café de Parisban tovább tomboljon a „harisnya nélküli” mánia.

Megtámadott körmenet. Milánóból táviratozzák: A Corriere della Sera jelenti Siciuából, hogy Abbadia-di-Cavanti városi önkormányzatának színelője volt. Egy 3000 személyből álló szociálista négyülés megtámadott egy ájtatos körmenetet, úgy hogy a zsendaroknak és a rendőrségnek kellett közbelépni. Hat halottja és husz sebesültje volt az összeütközésnek.

Kécsi Valér dr. árvái számára beküldött egy nagyiparos 400 koronát.

Tánciskolai hír. Szombaton, 28-án (ünneppon) este 8 órai kezdettel nagyszabású táncvendégetést rendeznek Schmidt Mihály táncitanár, Korona-szállóbeli tánciskolájában.

A magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak szakszervezete felhívja a tagjait, hogy az új belépési-nyilatkozatokat kitöltve legkésőbb folyó hó 29-ig adják le, mert ellenesetben az illető elveszti tagsági jogát. A belépési-nyilatkozatokat naponta 5 óra 30 perctől 7 óráig és vasárnap d. e. 10—12 óráig lehet a „Páris”-szállóban Herminánál átadni.

Football-mecs Temerinben. Pénteken, a hó 20-án játszott a Sövéi Football-Klub barátságos mérkőzést a Temerini Torna Clubbal. Az egész idő alatt T. T. C. fölényben volt. Az első félidő eredménye 2:0 T. T. C. javára. Félidőben térenével mulattatta Buzás a közönséget és a játékosokat. A II. félidő megkezdése után T. T. C. a legdurvább játékot produkálta. Az eredmény 8:1 volt T. T. C. javára. Bíró volt Brachtl (T. T. C.)

A két és egy koronásokat bevonják. Közöltük már, hogy a pénzügyminiszter rendeletet bocsájtott ki arról, hogy az állampénztárak ne bocsássák forgalomba a náluk befizetett egy és két koronásokat, hanem cseréljék be dinárokra. Már valóban legvégső ideje, hogy ebben a tekintetben is történjék valami, de fenti rendelkezést nem tartjuk azonban elegendőnek arra, hogy a forgalomban lévő óriási mennyiségű egy és kétkoronásokról megszabadítsa a kereskedőket. Nincs ma Becskereken és környékén egy kereskedő sem, akinek ne volna néhány ezer darab ilyen bankjegye. Vanak olyanok is, akiknél 50, sőt 100.000 korona értékben is található egy- és kétkoronások, de használni nem tudják, mert fizetésül senki sem fogadja el, a kereskedő ellenben kénytelen továbbra is elfogadni, ha csak vevőiket nem akarják elveszteni. Rendeletet kellene kibocsájtani, amely szerint a sok aprópénz becserélendő nagyobb dinárpénzjegyekre és egyszer már kikerüljön a forgalomból.

Egy apa — akinek 39 gyermeke van. Stockholmból jelentik: Egy svéd paraszt a napokban 39-edszer lett apává. A jó ember ma 69 esztendő és harmadik feleségével éli boldogan házaseletét. Első felesége 18 évi házasságuk alatt 15 gyermekkel — 10 fiú és 5 leány — ajándékozta meg; második feleségével 12 évig élt együtt és ezalatt az idő alatt 6 fiú- és 6 leánygyermekük született. Harmadik felesége ma is él még és most hozta világra 12-ik gyermekét, a hetedik fiút, miután 5 leányt már eddig világra hozott. Az öreg svéd paraszt tehát tényleg apja 23 fiúnak és 16 leánynak. A bécsi újság, amelyből ezt a hírt átvettük, megjegyzi: „Igazán követésre méltó példa az óriási embervesztéssel járó háború utáni időkben”.

RÖVID HIREK.

Pécs. A Nemzeti Tanács kiírta Pécs városi községi tanácsára a választásokat augusztus 29-re.

Pécs. Hir szerint gróf Károlyi Mihály és Jászi Oszkár dr. engedélyt kaptak a jugoszláv kormánytól, hogy Pécsen letelepedhessenek.

Beograd. Sándor régens szeptember elején Boszniába utazik.

Zagreb. A Kereskedelmi és Iparkamara kezdeményezésére akciót indítanak Zagreb kereskedői a Fiumével való vasúti forgalom tárgyában.

New-York. Wilson elnök teljesen felépült betegségéből és hivatalát legközelebb már el is foglalja.

Lyón. Giolitti és Millerand politikai megbeszélésekre jönnek össze Aix le Bainban.

13 db. részben fejős részben vá-
gómarmha és 4 db. növendékmarha

f. hó 29-én, vasárnap délután 4
órákor nyilvános árverésen eladatik.

Rogendorfi uradalom Vasútiállomás: Törzs-
udvarnok. 1593

Özv. Billitz Jánosné
szül. Hajduska Leopoldina

folyó hó 26-án délelőtt 10 órakor meghalt.

Temetése folyó hó 27-én délután 3 órakor lesz a Petrogradszka (Melencei) utca 9. sz. gyászházból.

A gyászoló család.

(Minden külön értesítés helyett).

Megérkeztek a legújabb divatu nőikalapformák

Nagy választék a legújabb divatu női- és férfivelour-kalapokban. Kalapokat átfarmálunk, vasalunk és festünk. Szolid árak. Tisztelettel

Drágán Testvérek női- és férfikalapkészítők Petrogradszka (Melencei) u. 49.

Jegyzőgyakornok.

1 1/2 évi gyakorlattal bíró, különösen adóügyekben jártas jegyzőgyakornok állást keres. Megkeresések a fizetési feltételek megjelölésével 1590

Guelminó Sándor Zenta, címre intézendők.

Veliki Beeskerek város polgármesteri hivatala.
10.997—1920. szám. 1591

Hirdetmény.

A szociálpolitikai miniszterium f. é. május hó 23-án 13735—920 sz. a. kelt rendeletével a tisztaság és egészség fentartása céljából elrendelte, hogy a lakosság felhívassék, hogy házaikat és lakásaikat időközönként (évente 3—4 szer) meszeljék. Amikor ezen rendelet a lakosság tudomására hozatik, egyben felhívatik, hogy úgy a saját, mint közérdekből házaikat és lakásaikat időközönként és minél többször meszeljék. Figyelmeztetik a lakosság, hogy kiküldöttek fogják ezt időről-időre ellenőrizni és hogy azok, akik ezen rendeletet be nem tartják, minden egyes esetben meg lesznek büntetve.

Veliki Beeskerek, 1920 augusztus hó 21-én a városi tanács üléséből:

Berberszki polgármester.

Törökkanizsán, közel a vasuti állomáshoz 1 1/4 hold telken egy 20 méter hosszú új

ház eladó!

Bővebb értesítés ithelyütt Alkotmány-utca 21 sz., Törökkanizsán Höger Antalnénál szerezhető.

Egy 1588

villa

gyümölcsös és szőlőkerttel

azonnal eladó.

Bővebbet III. külkerület, 184. sz. alatt.

Munkáslányok

felvétetnek nagyobb ipar- vállalatnál.

Cím a kiadóhivatalban. 1545

Értesitem a t. közönséget, hogy nagyobb mennyiségű vászon, sifon, zefir, cic, bársony, férfi és női ruhaszövet, parchet, flanel, harisnya stb. megérkezett, amelyet nagyon mérsékelt áron nagyban és kicsinyben elárusítok. Tisztelettel

Boskovits S. János, a „Gólyához“.

Gabona és liszt szállításra alkalmas **papirzsákok** nagy mennyiségben azonnal kaphatók

VINKO MAJDIČ cégnél, Vel.-Bečkerek, Aleksandrova-u. II. Telefon 360.

Teljesen jókarban levő **szállodai omnibus és könnyű stráfkocsi** eladó.

Bővebb felvilágosítást ad **SZERB SZÖVETKEZETI BANK FIÓKJA** Veliki Beeskerek, Páris-szálloda.

Kohn Ignác bor- és szeszáru nagykereskedése Veliki Beeskerek, a nagyhíd mellett.

Árjegyzék.

Ajánlok kötelezettség nélkül ab pince, készpénzfizetés mellett:

20%-os törkölypálinkát literenként à 20 K
30%-os " " " " à 30 K
40%-os " " " " à 40 K

Tisztelettel: **Kohn Ignác.**

Hirdetések felvétetnek a „TORONTAL“ kiadóhivatalában, Obilityeva ulica 1. szám.

Kávéházban, vendéglőben kérjük a **„TORONTAL“**-t

A Veliki Beeskereki forgalmi főnökség területén közlekedő személyszállító vonatok menetrendje.

Érvényes augusztus 1-től.

***

Veliki Beeskerek—Pancevo					
480	839	ind.	Vel. Beeskerek	érk.	2125
	650	érk.	Antalfalva	ind.	1807
945	1207	érk.	Pancevo	ind.	1738
					1415
Veliki Beeskerek—Vrsac					
385		ind.	Vel. Beeskerek	érk.	1825
	308	érk.	Vrsac	ind.	1348
Vel. Beeskerek—Vel. Kikinda					
1918		ind.	Vel. Beeskerek	érk.	649
2125		érk.	Karlova	ind.	440
		ind.	Csóka	érk.	425
2218		érk.	Vel. Kikinda	ind.	348
Vel. Beeskerek—Zombolya (keskenyvágyányu)					
	1207	ind.	Nagybeeskerek	érk.	818
	1606	érk.	Zombolya	ind.	424
Veliki Beeskerek—Subotica					
1281		ind.	Vel. Beeskerek	érk.	1287
1451		érk.	Karlova	ind.	1044
1616		érk.	Csóka	ind.	921
1850		érk.	Subotica	ind.	610
Subotica—Vel.-Beeskerek—Pancevo					
610		ind.	Subotica	érk.	1820
1257		érk.	Vel. Beeskerek	ind.	1281
1821		érk.	Pancevo	ind.	760
Karlova—Vel. Kikinda					
1101	1529	ind.	Karlova	érk.	1288
1140	1611	érk.	Vel. Kikinda	ind.	1246
Zombolya—Sireg					
1455		ind.	Zombolya	érk.	620
1640		érk.	Szörög	ind.	512
Zombolya—Öregfalu					
1700		ind.	Zombolya	érk.	238
1840		érk.	Öregfalu	ind.	220
Versecz—Fehértemplom					
1715		ind.	Versecz	érk.	700
1819		érk.	Fehértemplom	ind.	610
Kovacsica (Antalfalva)—Pancevo					
650		ind.	Kovacsica	érk.	1428
818		érk.	Pancevo	ind.	1290
Kovacsica—Szamos					
1500		ind.	Kovacsica	érk.	647
1552		érk.	Szamos	ind.	555
Secsanj—Szamos					
509		ind.	Secsanj	érk.	1625
547		érk.	Szamos	ind.	1403
Secsanj—Szamos—Alibunár					
500		ind.	Secsanj	érk.	1803
547		érk.	Szamos	ind.	1720
		ind.	Alibunár	érk.	
		érk.		ind.	